

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001273

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-04-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Роготченко Світлана Володимирівна

2. Rohotchenko Svitlana Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 27969 Теорія та історія культури

Дата захисту: 10-07-2023

Спеціальність за освітою: 2228 історія та теорія образотворчого мистецтва

Місце роботи здобувача: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1657

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.11.47, 13.09.25, 18.11, 18.09.27, 04.51.51

Тема дисертації:

1. Художнє ковальство Києва та Київщини 1970-х — початку 2020-х років: соціокультурний аспект
2. Blacksmithing art of Kyiv and Kyiv region during the 1970s–early 2020s: A sociocultural aspect

Реферат:

1. Науковою проблемою представленої дисертації є осмислення художнього ковальства України, зокрема художнього ковальства Києва та Київщини 1970-х — початку 2020-х років як продукту культури і мистецтва, носія культурномистецьких цінностей в контексті сучасних соціокультурних процесів, технологічних інновацій, економічних та політичних змін. Художнє ковальське мистецтво є важливою частиною культури українців, в якій втілені національна свідомість і національні традиції, має широкі можливості розвитку та визначається конкретними історичними умовами. Ретроспективний аналіз історико-культурологічних, джерелознавчих та фактичних матеріалів дозволив розкрити культурно-мистецьку цінність художнього ковальського мистецтва України, теоретично відтворити його структурну модель розвитку, розробити методологію аналізу еволюційних змін в функціонуванні ковальського мистецтва як культурного та мистецького явища в соціокультурних процесах України. Художнє ковальство пройшло значну еволюцію,

трансформувалося з ковальства ремісничого, значною мірою успадкувавши традиції виготовлення виробів для побутових потреб людини, пододало складний шлях видозмін: від категорії ремесла до виду мистецтва, пережило часи як розквіту, так і занепаду. З'ясовано, що одним із сприятливих чинників відродження і розвитку художнього ковальства стали ковальські фестивалі та спеціалізовані ковальські виставки під егідою Співки ковалів, Івано-Франківської, Львівської, Донецької та Київської організацій Національної спілки художників України. Зазначено, що промислове та індивідуальне художнє ковальство, а також твори народних майстрів зайняли свою нішу у соціокультурній та мистецькій сферах, мають попит, їх позитивно сприймає і цінує соціум. Наукова новизна та теоретичне значення дослідження полягає у тому, що вперше: зібрано та систематизовано джерелознавчий і фактологічний матеріал за обраною темою; проаналізовано передумови становлення художнього ковальства в Україні у другій половині ХХ – на початку ХХІ століття, та особливості періодів розвитку цього виду мистецтва з врахуванням політичних, економічних та соціокультурних чинників; показано роль освітніх закладів України у підготовці художників-ковалів, висвітлено переваги та недоліки існуючих освітньо-професійних програм; запропоновано періодизацію історіографії художнього ковальства Києва та Київщини 1970-х – початку 2020-х років: I етап – початок ХХ століття – 1990-ті роки; II етап – 1990-ті – дотепер; розроблено класифікацію ковальських виробів; розширено знання про розвиток вітчизняного художнього ковальства, зокрема, Києва та Київщини 1970-х – початку 2020-х років у соціокультурних процесах України. Ключові слова: художнє ковальство, традиційне/ремісничє ковальство, соціокультурні процеси, сучасне мистецтво, сучасні арт-практики, ювелірне мистецтво, систематизація, експеримент, культурологічний аналіз, традиція.

2. The research problem of the dissertation is a comprehension of the blacksmithing art of Ukraine, in particular, the blacksmithing art of Kyiv and Kyiv region during the 1970s through to the early 2020s as a product of culture and art, a bearer of the cultural and art values in the context of contemporary sociocultural processes, technological innovations, and economic and political changes. Blacksmithing art is an integral component of the Ukrainian culture, being an embodiment of national self-awareness and national traditions that provides a vast potential for development and is determined by specific historical circumstances. A retrospective analysis of the historical-cultural materials, sources, and facts enabled to reveal the cultural and artistic invaluableity of blacksmithing art of Ukraine, to recreate its structural model of development, to devise a methodology for the analysis of the evolutional changes in the functioning of blacksmithing art as a cultural and artistic phenomenon in the sociocultural processes of Ukraine. Blacksmithing craft went through a long way of transformations: from the household craft through the commercialization of craft during the period of decline of the subsistence economy and up to being a market craft and later a genre of art. It was observed that one of the favorable factors for the renaissance and progress of blacksmithing art were the blacksmithing festivals and specialized exhibitions curated by the Union of Blacksmiths of Ukraine and by the Ivano-Frankivsk, Lviv, Donetsk, and Kyiv organizations of the National Union of Artists of Ukraine. It was demonstrated that industrial and individually produced blacksmithing art, as well as the works of folk masters, have found their niche in sociocultural and art fields, they are popular and well-received by society. It was confirmed that the ethnocultural factors in Ukrainian blacksmithing complexly evolved from the complete marginalization during the USSR era and up to the active involvement of the legacy of traditional blacksmithing techniques into the art design of the 21st-century blacksmithing pieces. The cultural and historical development of blacksmithing art was highlighted in the context of sociocultural processes, and the cultural and aesthetic components of blacksmithing in the artistic culture of Ukraine were substantiated. It was revealed that depending of the sociocultural transformation, the means and functions of blacksmithing art had undergone significant changes, mirroring the transformations of ideological platforms and art tastes of society. The understanding of the essence of blacksmithing art was broadened and specified: it having a double aim—artistic/aesthetical and applied—allows to stress its double functionality. It was theoretically generalized that blacksmithing art gained its sociocultural value and became an integral part of the artistic culture of Ukraine and one of the domains of creative activity, combining achievements of science, technologies, and art.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Роготченко С. В. Збереження традицій та впровадження інновацій у ковальському мистецтві України від 1970 років до сьогодення // Сучасне мистецтво: [наук. зб.] / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ: Фенікс, 2018. Вип. 14. С. 287–298.
- Rohotchenko S. Blacksmithing Art in the Eastern Ukraine as a Component Part of Ukrainian Cultural Process // Художня культура. Актуальні проблеми: [наук. зб.] / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ., 2019, Вип. 15(2). С. 103–109.
- Rohotchenko S. Park of Forged Figures as an Art Practice of Ukrainian Blacksmithing // Сучасне мистецтво. 2020. № 16. С. 197–206.
- Rohotchenko S., Popko L., Mironova T., Rohotchenko O., Zuziak T. Image of the blacksmith as a socio-cultural phenomenon: Soviet, Postsoviet, and contemporary aspects // AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2022. No. 12 (1, Special Issue XXV). P. 173–176.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юр Марина Володимирівна
2. Maryna V. Yur

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3487-1480

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луць Сергій Васильович
2. Serhii V. Luts

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7248-230X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, буд. 61, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сабадаш Юлія Сергіївна
2. Юлія С. Сабадаш

Кваліфікація: д.культурол.н., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5068-7486

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Повітряних Сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончаренко Анастасія Олексіївна

2. Anastasiia O. Goncharenko

Кваліфікація: к. мист., старший науковий співробітник, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7466-6030

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Протас Марина Олександрівна

2. Maryna O. Protas

Кваліфікація: д. мист., старший науковий співробітник, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8137-0342

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Безугла Руслана Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Безугла Руслана Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гуріна Марія Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна